

החלטת סגן הממונה על המשמעת – פסק דין

1. הנקבל תלמיד שנה א' בפקולטה להנדסה. כתב הקובלנה מתייחס למה שאירע באחת הבחינות. ההוראות לאותה בחינה, לפי כתב הקובלנה, היו מפורשות ומפורטות והתירו "דף 4A כתוב בשני הצדדים". עם זאת, כשעה מתחילת המבחן נמצאו אצל הנקבל עשרה דפי עזר כתובים משני הצדדים. בכך מייחסת הקובלנה לנקבל עבירות של הפרת הוראות בבחינה והונאה בבחינה (סעיפים 29.3 ו-29.4 לתקנון המשמעת – סטודנטים (תשס"ח)).

2. בדיון ההקראה (המקוון) שנערך בפניי כפר הנקבל בעבירת ההונאה והודה בעבירת הפרת ההוראות. בטרם נקבע דיון הוכחות הגיעו הצדדים להסכמה על פיה עבירת ההונאה תימחק מהקובלנה. עם זאת, הצדדים לא הגיעו להסדר מוסכם בדבר העונש – על כן, התקיים בפניי דיון טיעונים לעונש. הקבילה סברה כי יש מקום לפסול את הקורס, בנוסף להרחקה על תנאי ונזיפה. הנקבל סבר שניתן להסתפק רק בפסילת הבחינה – ללא פסילת הקורס.

3. לטענת הקבילה, מדובר בהפרה בהיקף לא טריויאלי – עשרה עמודים במקום האחד שהותר. בנוסף, ההודעה שהופצה לפני הבחינה הייתה ברורה – ונמסרה גם בבחינה עצמה. כאמור, הותר דף 4A יחיד כתוב בשני הצדדים (כאשר תלמידים שזכאים לכך יכולים להכניס שני דפי 4A). הנקבל טען כי לא הבין את ההנחיות, וסבר כי אין הגבלה על הכנסת דפי 4A. מדובר בתלמיד שנה א', בסמסטר הראשון ללימודיו. את הנוסחאות ב-10 הדפים יכל לצמצם לדף אחד, כך שלא הפיק, ולא יכל להפיק, תועלת כלשהי מההפרה.

4. העונש הראוי: המחלוקת בין הצדדים, אם כן, סובבת סביב השאלה האם יש מקום לפסול את הקורס כולו בשל עבירת הפרת ההוראות – או שמא יש מקום לפסול רק את הבחינה. ככלל, ניתן לומר שככל שעבירת הפרת ההוראות היא "טכנית" במהותה, נעשתה מתוך שכחה, שגגה או אי-ידיעה – כך העונש עבורה ייטה להיות נמוך יותר. ולהיפך, כאשר לעבירת הפרת ההוראות נלווה יסוד נפשי או חשד להונאה (כגון הסתרת טלפון בחולצה), העונש יהיה חמור יותר. וראו גם דיון דומה בעניין ד-2021-14.

5. לאחר שהתלבטתי בעניין, אני סבור שבענינו הפרת ההוראות אינה עולה כדי פסילת הקורס. כנקודת מוצא, לא נטען כי בדפים הנוספים שהכניס הנקבל היו נוסחאות שאסורות בשימוש. אמנם, אפשר והנקבל קיבל (או יכל לקבל) יתרון בלתי הוגן מסוים על ידי הכנסת מספר רב של נוסחאות. אך לאחר שעיינתי בדפים עצמם, שכתובים בריווח, נדמה שהיה ניתן לצמצם את גודל הנוסחאות בדפים הנוספים באופן משמעותי. בנוסף, ניראה על פני הדברים כי הנקבל לא נקט בפעולות הסתרה מיוחדות, ופרש את הדפים (שכאמור נכתבו בריווח מסוים) על השולחן. נזכיר שוב כי מדובר בתלמיד בסמסטר הראשון ללימודיו. נמצא, אם כן, כי ניתן להסתפק בעניינו בפסילת הבחינה.¹

6. אשר על כן, אני גוזר את עונשו של הנקבל כדלקמן:

- א. נזיפה.
- ב. פסילת הבחינה נשואת הקובלנה.
- ג. הרחקה על תנאי מן האוניברסיטה של שני סמסטרים למשך שנתיים.

למען הסר ספק, העונש לא כולל את פסילת הקורס הרלוואנטי. פסק הדין ניתן היום, 12.6.2022.

¹ והשוו לעניין ד-2021-2, שהוזכר על ידי הנקבל, בו הצדדים הגיעו להסדר על פסילת הבחינה (ללא פסילת הקורס) במקרה בו, לכאורה, הוכנסה לבחינה אסופת דפי טיוטא ריקים.

S. Levi

ד"ר שי נ. לביא

ס' הממונה על המשמעת